

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/78/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015201075
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5015201075.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci žalobcu: D. A., bytom XXX XX G., Ul. T. č.XX/X, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska č.8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 2015/142669/18787/OPČSSZ z 09. septembra 2015, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. mája 2016, č.k. 20S/204/2015-49, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd odvolaním napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) a e) O.s.p. zrušil rozhodnutie žalovaného č. 2015/142669/18787/OPČSSZ z 09. septembra 2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin č. MT1/OSO/ZAM/2015/9844/Ch zo dňa 16. júla 2015, ktorým bol žalobca v zmysle § 36 ods. 2 písm. b), ods. 3, ods. 5 písm. b) zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 16. júna 2015.

2. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že žalobca sa dňa 16. júna 2015 dostavil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin za účelom informačno poradenského stretnutia, čo bolo preukázané aj z prezenčnej listiny, z prvého kola výberového konania k projektu zamestnanecká prax, informačno - poradenská aktivita. Na tejto akcii bol oboznámený s podmienkami projektu firmy Trim Leader, a.s., Košťany nad Turcom 337 a mal sa vyjadriť, či sa záväzne zúčastní druhého kola výberového konania, ktoré sa malo uskutočniť 18. júna 2015 v Trim Leader, a.s., Košťany nad Turcom 337. Žalobca uviedol, že sa nemôže druhého kola zúčastniť, kvôli opatrovaniu starej matky. Z administratívneho spisu krajský súd zistil, že žalovaný so žalobcom písomne ani ústne pred vydaním

prvostupňového rozhodnutia nekomunikoval, a teda mu neoznámil, že „zvažuje“ jeho vyradenie z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Keďže správny orgán prvého stupňa žalobcovi v rozpore s § 33 ods. 2 Správneho poriadku nedal možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, konštatoval, že došlo k porušeniu procesných práv žalobcu ako účastníka správneho konania. Žalovanému tiež vytkol, že hoci žalobca nie je príbuzným v priamom rade so starou matkou, z dôvodu, že v konaní tvrdil, že s ňou má veľmi blízky vzťah a stará sa o ňu, nie je vylúčené, že sa majú považovať za osoby navzájom blízke, keď ujmú, ktorú by utrpela jedna z nich, by druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú, čo však správny orgán prvého stupňa vôbec nevyhodnocoval. Keďže žalovaný ako správny orgán druhého stupňa meritorne o odvolaní žalobcu rozhodol bez toho, aby pochybenia prvostupňového správneho orgánu odstránil, t.j. nepoučil žalobcu o znení § 36 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z.z. v znení účinnom ku dňu konania pred odvolacím orgánom a o znení § 3 ods. 2 a § 33 ods. 2 Zákona o správnom konaní, mal za to, že v procesnom postupe žalovaného došlo k takým vadám, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Závery správneho orgánu, že žalobca nepreukázal status blízkej osoby vo vzťahu k starej matke a ani dôvody, pre ktoré odmietol zúčastniť sa druhého kola výberového konania, označil krajský súd za predčasné a vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pričom absentujú aj dôvody rozhodnutia vo väzbe na odvolacie námietky žalobcu. Žalovanému preto v ďalšom konaní uložil povinnosť umožniť žalobcovi predložiť a označiť dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia a vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladom a až na základe takto zisteného skutkového stavu a za splnenia všetkých procesných podmienok upravených v zákone č. 71/1967 Zb. vo väzbe na zákon č. 5/2004 Z.z., vo veci rozhodnúť.

3. Žalovaný napadol rozsudok krajského súdu včas podaným odvolaním, namietajúc, že podľa § 70 ods. 4 zákona č. 4/2005 Z.z. sa nevyžaduje oznámiť účastníkovi konania začatie konania, čo predstavuje osobitnú, špecifickú úpravu konania vo vzťahu k všeobecnému predpisu o správnom konaní. Nebolo preto povinnosťou správneho orgánu upovedomiť žalobcu o začatí konania o vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Starostlivosť o starú matku a požiadanie o opatrovateľský príspevok nepovažoval za relevantné skutočnosti, ktoré by bolo možné uznať ako dôvod odmietnutia aktívnych opatrení na trhu práce. Argumentoval, že žalobca v odvolaní proti prvostupňovému správneho orgánu nepreukázal skutkové tvrdenia o väzbe jeho osoby k starej matke a ani skutočnosti preukazujúce, že zdravotný stav blízkej osoby vyžaduje osobnú starostlivosť, ošetrovanie alebo sprevádzanie vo väzbe na odmietnutie jeho účasti na výberovom konaní dňa 18.6.2015 v Trim Leader, a.s. Navrhol preto rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že so závermi krajského súdu sa plne stotožňuje. Opakovane poukázal na to, že nemal možnosť preukázať tvrdenia o väzbe k starej matke a trval na tom, že mu je blízkou osobou v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka.

5. Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“).

6. Podľa § 491 ods. 1 S.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Keďže odvolanie žalovaného bolo krajskému súdu doručené dňa 01. júla 2017 a až týmto dňom by v danej právnej veci potenciálne začalo odvolacie konanie, aplikácia ustanovenia § 492 ods. 2 S.s.p. je preto vylúčená a na konanie sa vzťahuje už režim Správneho súdneho poriadku, zákona č. 162/2015 Z. z.

8. Z uvedeného dôvodu odvolací súd podanie žalovaného označené ako odvolanie voči rozsudku krajského súdu, posúdil podľa jeho obsahu ako kasačnú sťažnosť, pričom v súlade s ustanovením § 491 ods. 2 S.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku, vyhodnotil ako zachované.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal kasačnú

sťažnosť bez nariadenia pojednávania v súlade s § 455 S.s.p. a dospel k záveru, že jej nemožno vyhovieť.

10. Predmetom kasačného konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o vyradení žalobcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 16. júna 2015.

11. Sťažovateľ trval na vecnej správnosti svojho rozhodnutia, keď poukazoval na to, že dôvody uvádzané žalobcom, ktoré spočívajú v tom, že sa stará o starú matku a požiadal o opatrovateľský príspevok, nie sú právne relevantné pre zmenu či zrušenie napadnutého rozhodnutia.

12. Odvolací súd však konštatuje, že nielen v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa ale aj v rozhodnutí žalovaného ako druhostupňového správneho orgánu absentuje správna úvaha, ktorú by bolo možné preskúmať a ktorou by správny orgán predovšetkým samotnému účastníkovi správneho konania ozrejmil, prečo a z akých konkrétnych dôvodov nemožno jeho argumenty uznať za vážne dôvody v zmysle § 36 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Poukázanie len na vysvetľujúce stanovisko správneho orgánu prvého stupňa (resp. na jeho vyjadrenie k odvolaniu žalovaného) nie je postačujúce. Preto pokiaľ žalovaný absenciu relevantného právneho zdôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa v kontexte odvolacích námietok nespokojného účastníka administratívneho konania vo svojom rozhodnutí sám nezhojil, a len skonštatoval, že námietky tohto účastníka nie sú právne relevantné, jeho rozhodnutie sa stáva pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľným, čo má za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia v zmysle § 452 ods. 1 v spojení s § 191 ods. 1 písm. d) S.s.p.

13. Samostatným dôvodom pre zrušenie rozhodnutia správneho orgánu je tiež nesprávne právne posúdenie (§ 452 ods. 1 v spojení s § 191 ods. 1 písm. c) S.s.p. Žalobca v odvolaní proti prvostupňovému správneému orgánu (okrem iného) tvrdil, že prekážkou spolupráce je v jeho prípade starostlivosť o blízku osobu (starú matku), ktorá má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav. Žalovaný však dospel k záveru, že príbuznými v priamom rade sú rodičia a deti, z dôvodu ktorého opatrovanie starej matky nie je možné uznať ako dôvod odmietnutia aktívnych opatrení na trhu práce. V konaní nebolo sporným, že pojem blízkej osoby je potrebné vykladať s poukazom na § 116 Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodeneц a manžel, iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby navzájom blízke, ak by ujmu jednej z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú.

15. Priamymi príbuznými sú preto všetci predkovia a potomkovia, nielen rodičia a deti, ale všetky tie osoby, ktoré pochádzajú jedna od druhej. Správne orgány a tiež krajský súd, preto pochybili, keď príbuzenský vzťah vnuka a starej matky nevyhodnotili ako priamy.

16. Už z odvolania žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu vyplýva, že žiadal, aby ním uvádzaný dôvod odmietnutia spolupráce bol vyhodnotený aj v zmysle § 36 ods. 4 písm. e) zákona č. 5/2004 Z.z. v znení zákona č. 14/2015 Z.z. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného však vyplýva, že správny orgán sa zaoberal posudzovaním argumentov žalobcu výlučne len z hľadiska naplnenia zákonných atribútov podľa § 36 ods. 4 písm. d) zákona č. 5/2004 Z.z. v znení zákona č. 14/2015 Z.z. Žalovaný preto pochybil, keď opomenul komplexne vyhodnotiť dôvody uvádzané žalobcom aj ako tzv. iné dôvody v zmysle § 36 ods. 4 písm. e) zákona č. 5/2004 Z.z. v znení zákona č. 14/2015 Z.z., a ktoré žalobca v odvolaní označil ako tie, pre ktoré spoluprácu odmietol. V odôvodnení rozhodnutia žalovaného tak absentuje náležité posúdenie ako aj zodpovedajúce zdôvodnenie či tie písomné doklady, na základe ktorých žalobca preukazoval vážnosť dôvodov nespôlupráce (a ktoré k svojmu odvolaniu aj pripojil, resp. zaslal dodatočne) možno alebo nemožno objektívne považovať za dostatočné a z akých konkrétnych dôvodov.

17. Je však potrebné prisvedčiť kasačnej námietke žalovaného, že nebolo povinnosťou správneho

orgánu účastníkovi oznamovať začatie konania o vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie, nakoľko osobitná úprava v § 70 ods. 4 písm. a) v zákone č. 5/2004 Z.z. v znení zákona č. 14/2015 Z.z. ako špeciálna, vylučuje aplikáciu všeobecného ustanovenia § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. v konaní podľa § 13 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z.z. v znení zákona č. 14/2015 Z.z.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný z dôvodov vyššie uvedených kasačnú sťažnosť žalovaného za dôvodnú nepovažoval a zamietol ju s poukazom na § 461 S.s.p., hoci čiastočne aj z iných dôvodov, než pre ktoré krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil.

19. Úlohou správneho orgánu preto v ďalšom konaní bude opakovane posúdiť dôvody, ktoré žalobca v odvolaní uviedol ako dôvody nespôsobnosti, komplexne vyhodnotiť relevanciu všetkých písomných dokladov, ktorými žalobca tieto dôvody preukazoval a následne, v prípade ak opakovane dospeje k záveru, že žalobcu bolo potrebné z evidencie uchádzačov o zamestnanie vyradiť, v novom rozhodnutí okrem označenia ustanovení príslušných právnych predpisov, dostatočne jasne a zrozumiteľným spôsobom vysvetlí a popíše svoju správnu úvahu, ktorou sa spravoval.

20. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p., nakoľko žalobca bol v kasačnom konaní plne úspešný.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.